

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Wat is tuberculose?

Wat is tuberculose?

Tuberculose (tbc) is een infectieziekte die iemand krijgt door een bacterie. Vaak komt tuberculose voor in de longen. Maar het kan ook in andere delen van het lichaam zitten. Tuberculose is vaak goed te behandelen met medicijnen. In Nederland komt tuberculose weinig voor.

Hoe herken ik tuberculose?

Tuberculose wordt veroorzaakt door een bacterie. De ziekte kan maanden of jaren na het krijgen van de bacterie ontstaan. Niet iedereen die de bacterie krijgt, wordt ook ziek. Mensen die wel ziek worden, hebben tuberculose in de longen, of in een ander deel van het lichaam. Bijvoorbeeld in de botten, lymfeklieren of wervels.

Veel voorkomende klachten

hoesten
(meer dan
3 weken)

's nachts
erg zweten

afvallen

geen zin
in eten

moe

koorts

Andere klachten kunnen zijn:

- slijm of bloed bij het hoesten
- moeilijker ademen
- pijn in de borst
- zwelling van klieren (bij tuberculose in de klieren)
- pijn, zwelling (bij tuberculose in de botten)

Hoe weet ik of ik tuberculose heb?

Herkent u een of meer van de klachten die bij tuberculose horen? Bel dan uw huisarts. Uw huisarts kan u verwijzen naar een andere arts. Een arts kan verschillende onderzoeken doen om te ontdekken of u tuberculose heeft:

- Een röntgenfoto of scan
- Onderzoek van het slijm uit de longen
- Ander onderzoek, als u kans heeft op tuberculose buiten de longen

Wat is het verschil tussen een tuberculose-infectie en de ziekte tuberculose?

Tuberculose-infectie

Is iemand besmet met de tuberculose-bacterie, maar niet ziek? Dan heet dit een tuberculose-infectie. Iemand met een tuberculose-infectie is niet besmettelijk voor anderen.

Deze folder gaat over de ziekte tuberculose. Meer informatie over een tuberculose-infectie staat in de folder [Tuberculose-infectie](#).

De ziekte tuberculose

Eén op de tien mensen met een tuberculose-infectie krijgt de ziekte tuberculose. Dit kan na een paar maanden, maar ook pas na jaren gebeuren. De kans om ziek te worden nadat iemand is besmet, is het grootst in de eerste twee jaar.

Tuberculose komt vaak voor in de longen.

Dit kan besmettelijk zijn, maar dat hoeft niet. Heeft iemand tuberculose in de longen? Dan zal een arts onderzoeken of deze persoon besmettelijke tuberculose heeft.

Tuberculose kan ook in de botten, lymfeklieren, wervels of andere delen van het lichaam zitten. Dan is het niet besmettelijk.

Hoe krijg ik tuberculose?

Alleen iemand met besmettelijke tuberculose kan anderen besmetten. Door hoesten, niezen, praten of zingen komen kleine druppeltjes met tuberculose-bacteriën in de lucht. Andere mensen kunnen deze druppeltjes inademen en zo besmet raken.

Hoe krijg ik tuberculose niet?

U krijgt géén tuberculose door:

- het geven van een hand, knuffel of kus
- het delen van eten en drinken
- het gebruiken van andermans beker, borden, bestek, kleren, toilet
- seks
- contact met bloed

Bron- en contactonderzoek

De GGD helpt mensen met tuberculose. Soms doet de GGD onderzoek om erachter te komen waar de besmetting vandaan komt. Dit heet **brononderzoek**. Iemand met besmettelijke tuberculose kan anderen besmetten. De GGD onderzoekt daarom de mensen in de omgeving van die persoon. Dit heet **contactonderzoek**. Het doel van contactonderzoek is om mensen die besmet zijn met de tuberculose-bacterie zo vroeg mogelijk te vinden en te behandelen. Zo krijgen deze mensen de ziekte niet.

Meer informatie over bron- en contactonderzoek staat in de folder [Tuberculose en bron-en contactonderzoek](#).

Is tuberculose te behandelen?

Tuberculose is vaak goed te behandelen met een combinatie van verschillende medicijnen. De behandeling duurt meestal zes maanden.

Meer informatie over de behandeling van tuberculose staat in de folder [Tuberculose en hoe behandelen we het?](#)

Maatregelen bij besmettelijke tuberculose

Als iemand besmettelijke tuberculose heeft, verblijft die persoon minimaal 2 weken apart van anderen. Zo kan de bacterie zich niet verspreiden. Dit heet isolatie.

Meer informatie over maatregelen bij besmettelijke tuberculose staat in de folder [Tuberculose – overdracht, hoesthygiëne en leefregels](#).

Wie kan een tuberculose-infectie krijgen?

Sommige mensen hebben meer kans om besmet te raken met de tuberculose-bacterie:

- Mensen die in één ruimte zijn geweest met iemand die besmettelijke tuberculose heeft.
- Mensen die geboren zijn in een land waar tuberculose veel voorkomt.
- Mensen die reizen naar gebieden waar tuberculose veel voorkomt, bijvoorbeeld Afrika, Azië, Zuid-Amerika en Oost-Europa.

Wie kan de ziekte tuberculose krijgen?

Sommige mensen hebben een grotere kans om de ziekte tuberculose te krijgen:

- Kinderen jonger dan 5 jaar.
- Mensen die geen goede afweer hebben door ziekte.
- Mensen die medicijnen gebruiken waardoor de afweer minder wordt.

Wie kan een vaccinatie krijgen tegen tuberculose?

In Nederland wordt de BCG-vaccinatie tegen tuberculose aangeboden aan kinderen van wie een ouder geboren is in een land waar veel tuberculose voorkomt. Kinderen kunnen de vaccinatie al heel jong krijgen. De vaccinatie geeft geen 100% bescherming tegen het krijgen van tuberculose. Maar na de vaccinatie is de kans op een ernstige vorm van tuberculose, zoals hersenvliesontsteking, veel kleiner.

De BCG-vaccinatie beschermt volwassenen niet zo goed als kinderen. Daarom krijgen alleen sommige volwassenen het advies voor een BCG-vaccinatie.

Meer informatie hierover staat in de folders [BCG-vaccinatie](#) en [Reizen en tuberculose](#).

Meer informatie

- Meer informatie over tuberculose staat op rivm.nl/tuberculose.
- Heeft u vragen over tuberculose? Neem dan contact op met de afdeling Tuberculosebestrijding van de GGD bij u in de regio. U kunt uw GGD vinden via ggd.nl.

Informatie in andere talen

U kunt deze informatie lezen in het Engels / Somalisch / Pools / Tigrinya / Marokkaans Arabisch / Dari op:

This information is available in English at:

Waxaad warbixintan ku aqrisan kartaa Soomaaliga:

Informacje te są dostępne w języku polskim na:

ነዚ ሓበሬታ ብቋንቋ ትግርኛ ኣብዚ ዝስዕብ ከተንብብ ትኽእል ኢኻ:

شما میتوانید این معلومات را به دریاز طریق ذیل مطالعه کنید:

يمكنك قراءة هذه المعلومات باللغة العربية على:

<https://www.rivm.nl/en/TB-information#general>

Stel uw vraag aan de TBC-chatbot:

<https://www.tuberculose.nl/over-tuberculose>

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

september 2026

De zorg voor morgen
begint vandaag